

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ БЮРОКРАТ

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ: спільна справа влади і громадянськості

Масштабні інституціональні та структурні реформи, які мають відбутися в Україні у рамках імплементації Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, мають кардинально змінити модель державного управління, забезпечивши децентралізацію, дерегулювання, лібералізацію.

Угода передбачає модернізацію найважливіших функцій координації, а також основних горизонтальних систем управління, таких як системи формування і реалізації державної політики, включаючи моніторинг, розвиток людських ресурсів, удосконалення правил і процедур та управління державними фінансами.

Це вимагає суттєвих реформ у всіх державних органах, адже вони відповідальні за реалізацію взятих зобов'язань. Поряд із цим, якісне та своєчасне виконання взятих на себе зобов'язань потребуватиме не лише відповідної спроможності органів державної влади, а й суспільної згоди щодо змісту та алгоритму проведення реформ.

Про потребу взаємодії під час впровадження Угоди зазначають і експерти: «Зміст та суть Угоди про асоціацію між Україною та ЄС є настільки всеосяжними, що її належне впровадження можливе лише за умови одночасного забезпечення відповідної спроможності державних органів, бізнесу та компетентної участі громадянського суспільства»*.

Таким чином, реалізація державної політики європейської інтеграції має включати комплекс питань, у тому числі бути зосереджена на:

- інституційних змінах з метою раціонального розподілу функцій, необхідних для імплементації acquis;
- посиленні інституційної спроможності державних органів, залучених до реалізації Угоди, зміни процедур та практик їх роботи;

* Див.: Угода про асоціацію Україна-ЄС: перспективи та механізми імплементації : Аналітична доповідь / О. Сушко, А. Бочі, М. Кузьо та ін. ; Фонд Конрада Аденауера. – К., 2014. – (Серія «Політична освіта»).

Круглий стіл «Професіоналізація державної служби та забезпечення прав громадян на якісні державні послуги у рамках обговорення проекту нової редакції Закону України «Про державну службу», організований Комітетом Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування спільно з Національним агентством України з питань державної служби, Київ, 23 лютого 2015 року

- створенні професійної державної служби, адже саме державні службовці відповідальні за підготовку якісних урядових рішень та впровадження прийнятих нормативно-правових актів;
- налагодженні ефективної взаємодії з громадськістю, насамперед фаховими громадськими організаціями, що передбачає не лише інформування про перебіг процесу реформування, а й систематичне проведення консультацій із громадськістю, насамперед на етапі проектування змін, їх моніторингу та оцінки;
- ресурсному забезпеченні, у тому числі синхронізації заходів з імплементації з секторними планами, цільовими програмами та іншими стратегічними документами, оптимізації управління міжнародною допомогою.

Інституційна розбудова

Виконання Угоди вимагає здійснення суттєвих інституційних реформ державних установ, відповідальних за реалізацію зобов'язань, що випливають з її змісту. Таке завдання є особливо актуальним з урахуванням тих подій, які відбуваються сьогодні в країні, коли необхідно мобілізувати всі ресурси, оптимізувати видатки на утримання державного апарату.

Національний інститут стратегічних досліджень при Президенті України підготував рекомендації для національної інституційної структури виконання Угоди про асоціацію, в яких передбачено, зокрема, потребу переглянути повноваження підрозділів центральних органів виконавчої влади, до компетенції яких належать питання європейської інтеграції, з метою уможливлення виконання ними таких завдань у секторі європейської інтеграції:

- внутрішня інституційна координація, у

тому числі щодо складання звітів стосовно прогресу у процесі європейської інтеграції;

- узгодження/синхронізації роботи і налагодження ефективної комунікації та взаємодії з координуючим органом з питань європейської інтеграції;

- реєстрація нормативних актів, якими переносяться норми *acquis* та виконуються інші зобов'язання України в рамках міністерства/центрального органу влади згідно з нормами Угоди про асоціацію;

- оцінка діяльності міністерства стосовно прогресу у процесі європейської інтеграції;

- надання рекомендацій щодо пріоритетів, розподілу людських ресурсів та планування діяльності для інституційної підтримки процесу європейської інтеграції;

- підтримка високого рівня міжвідомчої взаємодії у тому, що стосується реалізації імплементації Угоди про асоціацію.**

Таким чином, щоб провести реформу і підвищити якість державного апарату, треба ґрунтовно проаналізувати функції, повноваження міністерств і відомств з метою суттєвого скорочення зайвих функцій, усунення дублювання повноважень, децентралізації і передачі більшої частини повноважень органам місцевого самоврядування, передачі частини державних функцій саморегульним громадським організаціям та об'єднанням. Оптимізація структури і функцій, делегування повноважень і дерегуляція державних структур дасть змогу забезпечити реальне підвищення дієвості та ефективності державного управління, посилення його спрямованості на розбудову демократичного врядування.

Крім того, важливо визначити перелік функцій органів влади, необхідних для запровадження окремих актів *acquis* як підготовчий крок до розробки планів інституційної розбудови.

З цією метою має бути проведене комплексне функціональне обстеження, включаючи:

- аналіз функцій, що вже виконуються органами влади;
- аналіз нових функцій, що мають бути запроваджені;
- раціональний розподіл функцій між інституціями для забезпечення ефективного використання фізичних, фінансових та людських ресурсів.

Функціональне обстеження спрямовується на систематичні інституційні зміни та передбачає створення умов для модернізації адміністрації у напрямі більш ефективного функціонування у довгостроковій перспективі.

Функціональне обстеження передбачає визначення доцільності збереження функцій як обов'язкових, оптимального способу їх реалізації, нового розподілу функцій серед урядових та інших структур, встановлення під залишені функції оптимальної внутрішньої структури установи.

За дорученням Прем'єр-міністра України сьогодні розпочато роботу щодо проведення аналізу функцій, повноважень, структури та чисельності працівників центральних органів виконавчої влади.

Питання здійснення організаційно-методичного забезпечення зазначеного моніторингу покладено на Нацдержслужбу.

** Див.: Інституційні питання виконання Україною Угоди про асоціацію: координація політики європейської інтеграції на державному рівні : Аналітична записка / Листопад 2011 р. — Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/620/>.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ „БЮРОКРАТ”

Керівник проекту: Марина Канавець

Індекс видання: 91644

Засновник-видавець:

Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу

Номер і дата виходу:

№ 1-2 (152-153) від 30/03/2015

Адреса редакції, видавця:

вул. Прорізна, 15, Київ, 01601
тел. 278-36-50

Свідоцтво про держреєстрацію ЗМІ:
КВ № 14433-3404ПР від 24.09.2008

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК № 3280 від 17.09.2008

publication@center.gov.ua

www.center.gov.ua

Видання виходить в електронній формі

Наразі проводиться робота щодо створення між-відомчої робочої групи з питань оптимізації системи центральних органів виконавчої влади під головуванням Віце-прем'єр-міністра України – Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства, з метою підготовки рекомендацій і пропозицій щодо оптимізації системи центральних органів виконавчої влади.

Проведення функціонального обстеження не обмежується виявленням надмірних, дублюючих функцій і уточненням наявних функцій. На основі горизонтальних і вертикальних функціональних аналізів може бути розгорнута робота з оптимізації, підвищення ефективності і результативності діяльності органу державної влади. Основна мета цих обстежень має бути спрямована на виявлення відповідності функцій, закріплених у положеннях про міністерства та інші органи державної влади, з реально виконуваними ними функціями, дублювання в діяльності окремих підрозділів усередині відомств або ж між відомствами, у підготовці рекомендацій щодо зміни структури та організації діяльності державних органів. Тобто, обстеження має включати аналіз нормативної бази та фактичного стану виконання цих функцій, у тому числі через опитування цих органів. Зібраний масив даних дасть змогу визначити потреби у посиленні спроможності кожного органу влади.

Передбачається, що у наступних роках буде систематично проводитися аналіз функцій, повноважень, структури та чисельності працівників центральних органів виконавчої влади та за результатами узагальнення інформації на розгляд Уряду будуть внесені пропозиції щодо оптимізації органів виконавчої влади та дерегуляції функцій держави.

Питання інституційної розбудови та створення умов для ефективної реалізації майбутньої Угоди про асоціацію між Україною та ЄС є ключовим завданням Програми Всеохоплюючої інституційної розбудови (CIB), що реалізується у рамках ініціативи ЄС «Східне партнерство».

Цей вид допомоги спрямований на удосконалення системи державного управління країн-учасниць цієї ініціативи відповідно до принципів і стандартів ЄС. Меморандум про взаєморозуміння між Урядом України та Європейською Комісією щодо Рамкового документа програми Всеохоплюючої інституційної розбудови було укладено ще 13 жовтня 2010 року.

Основними завданнями Програми CIB визначено:

- посилення політичної асоціації і економічної інтеграції України з ЄС;
- наближення законодавства до стандартів Європейського Союзу;
- модернізація горизонтальних систем управління: вироблення і впровадження політики, включаючи моніторинг, розвиток людських ресур-

сів, вдосконалення правил і процедур та управління державними фінансами.

З метою забезпечення реалізації програми CIB Уряд України схвалив План заходів щодо підготовки планів інституційних реформ для виконання програми Всеохоплюючої інституційної розбудови у рамках ініціативи Європейського Союзу «Східне партнерство» (розпорядження від 10 листопада 2010 року № 2078-р «Деякі питання підготовки та виконання програми Всеохоплюючої інституційної розбудови у рамках ініціативи Європейського Союзу «Східне партнерство»»), затвердив Концепцію та План проведення інституційної реформи у сфері виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС (розпорядження від 10 жовтня 2012 року № 767-р «Деякі питання проведення інституційної реформи у сфері виконання майбутньої Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом»).

Пріоритетами в процесі удосконалення інституційної структури у сфері європейської інтеграції визначено:

- узгодження процесів стратегічного планування внутрішніх реформ та політики європейської інтеграції;
- забезпечення ефективної координації процесу реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції, насамперед щодо проведення внутрішніх реформ з метою виконання зобов'язань за Угодою про асоціацію;
- підвищення ефективності використання ресурсів зовнішньої допомоги, у тому числі допомоги ЄС, під час проведення внутрішніх реформ з метою виконання зобов'язань за Угодою про асоціацію;
- визначення в усіх центральних органах виконавчої влади окремих структурних підрозділів з питань європейської інтеграції;
- підвищення рівня кадрового забезпечення відповідних підрозділів центральних органів виконавчої влади з питань європейської інтеграції;
- оновлення наявної структури та визначення повноважень українських частин двосторонніх органів формату Україна — ЄС з урахуванням нових функцій, які вони виконуватимуть відповідно до Угоди про асоціацію;
- поглиблення секторального співробітництва між Україною та ЄС;
- підвищення рівня залучення місцевих органів виконавчої влади до процесів європейської інтеграції;
- удосконалення інформаційного забезпечення процесу реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції та інформування громадськості із зазначених питань.

Консолідація адміністративної спроможності органів державної влади та підвищення ефективності міжвідомчої координації у рамках реалізації Програми CIB дасть змогу удосконалити систему державного управління у сфері європейської

Конференція з нагоди закриття проекту Twinning
«Підтримка розвитку державної служби в Україні»,
Київ, 19 грудня 2014 року

інтеграції (узгодити процеси планування внутрішніх реформ), а також підвищить спроможність центральних органів виконавчої влади до виконання зобов'язань, передбачених Угодою про асоціацію.

Європейський Союз велику увагу приділяє реалізації ініціативи «Східне партнерство» та програми CIV, оскільки це перша програма, спрямована лише на східні країни-сусіди.

Для України належне впровадження Програми CIV матиме наслідком, по-перше, суттєву підтримку проведення реформи державного управління європейською стороною, по-друге, збільшення фінансування секторних програм Європейським Союзом.

Крім зазначеної співпраці, підтримка інституційної реформи окремих державних установ України здійснюється у рамках інструментів інституційної розбудови Twinning, TAIEH.

У рамках проектів Twinning забезпечується підтримка інституційної й структурної реформи шляхом адаптації систем країн-членів Європейського Союзу до наявних умов таким чином, щоб вони ефективно функціонували в Україні.

Зокрема, імплементація проектів Twinning передбачає такі механізми співпраці:

- надання експертної оцінки у відповідній сфері державного управління;
- допомога державному органу в розробленні та перегляді чинного законодавства (перегляд нормативно-правових актів та підготовка пропозицій щодо внесення відповідних змін до українського законодавства відповідно до європейських стандартів; порівняльний аналіз національного та європейського законодавства);
- допомога державному органу в розробці внутрішніх регламентів, процедур, інструкцій тощо;
- підтримка державного органу в зміцненні його інституційної спроможності шляхом здійснення європейськими експертами функціонального обстеження та / або порівняльного аналізу існуючої інституційної структури державного органу;

- здійснення навчання працівників державного органу (проведення семінарів та тренінгів іноземними експертами);
- здійснення навчальних візитів та стажувань представників українського державного органу;
- проведення конференцій, круглих столів, обговорень тощо.

За оцінкою Європейської Комісії, Україна є одним із лідерів серед країн Інструменту європейського сусідства і партнерства (16 країн) за кількістю проектів Twinning, які завершилися та проектів, які знаходяться на стадії реалізації.

Одним із найбільш поширених, ефективних та доступних серед усіх можливих інструментів допомоги Європейського Союзу для країн Східного партнерства є інструмент TAIEH.

Визначальними рисами цього інструменту є цільова експертна допомога, що передбачає сфокусованість на розв'язанні конкретних проблем розвитку та інтеграції, та мобільність, що дає змогу використовувати його для вирішення нагальних питань на основі європейського досвіду та підходів, адже сприяє обміну інформацією та досвідом з експертами Європейського Союзу, налагодженню двосторонніх зв'язків. При цьому інструмент залучається не лише центральними органами виконавчої влади, а й на регіональному рівні, а також громадськими організаціями.

Нацдержслужба та Адміністративний офіс програми Twinning щорічно проводять регіональну конференцію з питань інституційної розбудови з метою посилення співробітництва між країнами-учасницями ініціативи «Східне партнерство» у питаннях впровадження інструментів інституційної розбудови та модернізації державної служби як базових засад демократичного урядування, посилення спроможності органів державної влади для ефективного та якісного виконання покладених на них завдань. Традиційно захід проходить за підтримки Європейського Союзу в рамках платформи 1 «Демократія та належне врядування» за участю представників країн ініціативи ЄС «Східне партнерство».

Зокрема, у 2014 році проведено уже восьму конференцію, що підтверджує актуальність заходу як своєрідної платформи для обміну досвідом щодо проведення системних та комплексних внутрішньодержавних реформ з метою досягнення критеріїв членства в ЄС, посилення інституційної спроможності та підвищення професійного рівня державної служби.

Кадровий потенціал

Виконання Україною взятих на себе зобов'язань, передбачених Угодою про асоціацію, вимагає, крім спроможності органів державної влади, також наявності кваліфікованих управлінських кадрів.

Експертна місія програми SIGMA у рамках обговорення проекту нової редакції Закону України «Про державну службу», Київ, 11 грудня 2014 року

При цьому цілі державної політики європейської інтеграції є комплексними і охоплюють практично усі аспекти внутрішньодержавної політики, тому державні службовці мають володіти відповідними знаннями та навичками, які включають як загальні знання щодо організації ЄС, так і галузевими знаннями з окремих напрямів європейської інтеграції.

Водночас державній службі притаманний загалом низький професіоналізм, що зумовлено політизацією та нечітким визначенням сфери дії законодавства про державну службу, відсутністю прозорого механізму і єдиних стандартів прийняття на службу та недосконалістю інструментарію управління кадрами, низькою ефективністю механізму запобігання проявам корупції та внутрішньою нерівністю схеми посадових окладів тощо.

Загалом основні проблеми державної служби були визначені експертами програми SIGMA ще в 2006 році за підсумками проведеного оцінювання системи врядування відповідно до повноважень, методології та основних показників, що зазвичай використовуються для оцінювання державного управління у країнах-кандидатах на вступ до ЄС, і з тих пір фактично залишилися незмінними.

З моменту прийняття Закону України «Про державну службу» у 1993 році проводилося декілька спроб з його оновлення, зокрема у 2011 році Парламентом ухвалено нову редакцію закону, набрання чинності якої тричі переносилося. Водночас попри певні позитивні зміни, експерти Програми

ЄС-OECD SIGMA негативно оцінюють цей закон як такий, що не забезпечує належну основу для побудови професійної (сталої) державної служби і не вирішує поставлене завдання щодо приведення законодавства про державну службу у відповідність із європейськими принципами та кращим досвідом.

З огляду на це потреба реформування вітчизняної системи державної служби, на якій неодноразово наголошували європейські та вітчизняні експерти, набуває особливої актуальності. Можна сказати, що це реформа всіх реформ, адже прийняття Парламентом законів має гарантувати їх реалізацію на практиці, і саме спроможність державної служби є тут ключовою передумовою.

Принциповими новаціями нової редакції Закону України «Про державну службу» мають стати: розмежування політичних та адміністративних посад, врегулювання статусу державного службовця, конкурсні процедури добору на державну службу, в тому числі на посади вищого корпусу державної служби, гарантування рівного доступу до державної служби, поєднання системи винагород з оцінкою роботи, надання пріоритету кар'єрній службі, посилення персональної відповідальності за виконання обов'язків, створення умов прозорої діяльності державних органів та гідної оплати праці державних службовців на основі обґрунтованої моделі з мінімальним впливом суб'єктивізму та проходження служби виключно на

основі особистих якостей та досягнень (заслуг).

Ця реформа має також сприяти оптимізації функцій інститутів державної влади, поділу повноважень і зон відповідальності.

Зобов'язання якнайшвидше провести реформу державної служби закріплене в Угоді про фінансування (Контракті для України з розбудови держави), підписаному 13 травня 2014 року у місті Брюсселі Прем'єр-міністром України та Президентом Європейської Комісії, стратегічних документах Президента України та Уряду.

Нацдержслужбою спільно з вітчизняними та європейськими експертами підготовлено нову редакцію Закону України «Про державну службу», яку, за підсумками проведених експертних місій Програми ЄС-OECD SIGMA, визнаною такою, що узгоджується з Європейськими принципами державного управління і рекомендовано до найшвидшого прийняття відповідно до взятих міжнародних зобов'язань.

Публічна презентація законопроекту за участю представників громадського та експертного середовища, відбулась 1 грудня 2014 року, а 24 грудня 2014 року Голова Нацдержслужби Костянтин Ващенко представив нову редакцію Закону України «Про державну службу» на засіданні Національної Ради реформ.

Крім того, законопроект було розглянуто під час круглого столу «Професіоналізація державної служби та забезпечення прав громадян на якісні державні послуги у рамках обговорення проекту нової редакції Закону України «Про державну службу», організованого Комітетом Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування спільно з Нацдержслужбою 23 лютого 2015 року.

Учасники заходу дійшли згоди щодо необхідності прийняття нової редакції Закону України «Про державну службу», який має забезпечити деполітизацію державної служби, удосконалити правові та організаційні умови її функціонування, створити цілісну систему управління державною службою.

Паралельно із законом про державну службу Нацдержслужбою спільно із всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування розроблено проект Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування». Законопроекти гармонізовані між собою та відповідають європейським принципам публічного адміністрування.

25 березня 2015 року Кабінет Міністрів України схвалив і вніс до Верховної Ради нові редакції проектів законів України «Про державну службу» (реєстр. № 2490 від 30.03.2015) та «Про службу в органах місцевого самоврядування» (реєстр. № 2489 від 30.03.2015).

Крім того, відповідно до зобов'язань України в рамках Угоди про фінансування (Контракту для України з розбудови держави) Нацдержслужбою

підготовлено проект Стратегії реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні на період до 2017 року та план заходів щодо її виконання. Зазначені документи схвалено розпорядженням Уряду від 8 березня 2015 року № 227-р.

Метою Стратегії визначено створення у середньостроковій перспективі належних умов для ефективного впровадження в Україні реформи державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.

Стратегія спрямована на підвищення якості державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, що сприятиме оптимізації функцій інститутів державної влади, ефективному розподілу повноважень і сфер відповідальності.

Основними напрямками реалізації Стратегії визначені:

- гарантування політичної нейтральності державної служби та служби в органах місцевого самоврядування шляхом розмежування політичних та адміністративних посад;
- забезпечення рівного доступу громадян до державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, усунення корупційного механізму шляхом проведення виключно відкритого конкурсу на зайняття вакантних посад;
- формування ефективної системи управління людськими ресурсами на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування, що базуватиметься на врахуванні знань, умінь, навичок, а також особистісних якостей державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування;
- підвищення ефективності професійного навчання державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування шляхом оптимізації системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації, зокрема у сфері державного та регіонального управління, запровадження індивідуальних програм розвитку персоналу та планування кар'єри;
- встановлення прозорої моделі оплати праці та уніфікація порядку встановлення розмірів посадових окладів відповідно до юрисдикції державного органу та органу місцевого самоврядування;
- гармонізація державної служби та служби в органах місцевого самоврядування шляхом відповідності законодавства у сфері державної служби та служби в органах місцевого самоврядування міжнародним стандартам та нормам ЄС;
- організаційно-методичне забезпечення проведення комплексного функціонального обстеження системи центральних та місцевих органів виконавчої влади з метою розвитку інституційної спроможності державного апарату;
- забезпечення прозорості, відкритості та підзвітності державних органів та органів місцевого самоврядування шляхом залучення організацій грома-

Семінар «Інформування громадськості щодо імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, зокрема створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі та інших пов'язаних питань», Київ, 4-5 грудня 2014 року

дянського суспільства, наукових та експертних установ до розгляду питань з формування та реалізації державної політики у сфері державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.

Також Нацдержслужба забезпечує підвищення кваліфікації державних службовців з питань реалізації Угоди.

Зокрема, у 2015 році Урядовим офісом спільно з Нацдержслужбою заплановано проведення низки навчальних тренінгів для державних службовців центральних органів виконавчої влади з практичних питань виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, співorganizаторам яких виступають Польсько-Американська Фундація Свободи та Коледж Європи у Натоліні (м. Варшава, Польща).

13-15 березня цього року за ініціативи Урядового офісу з питань європейської інтеграції відбувся перший із трьох запланованих тренінгів для державних службовців міністерств юстиції, економічного розвитку і торгівлі, фінансів, аграрної політики та продовольства, інфраструктури, енергетики та вугільної промисловості, освіти і науки, охорони здоров'я, соціальної політики, Національного агентства України з питань державної служби, Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції, Адміністрації Президента України, а також Урядового офісу з питань європейської інтеграції.

27-29 березня 2015 року проведено другий триденний тренінг для представників органів державної влади з практичних питань виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Взаємодія з громадськістю

Забезпечення прозорості управлінського процесу та дотримання принципів демократії і верховенства права нерозривно пов'язане із рівноправним партнерством та залученням громадян до формування і реалізації державної політики.

Питання взаємодії з громадськістю є одним із ключових в Угоді про асоціацію. Зокрема, в тексті Угоди зазначено, що взаємодія держави з громадянським суспільством на основі партнерства необхідна для розвитку України як правової, демократичної і соціальної держави. Досвід демократичних держав світу засвідчує, що саме суспільна участь сприяє більшій ефективності державного управління, відкритості та прозорості діяльності державних органів, підвищує рівень довіри громадян до влади.

Загалом сучасна українське законодавство відповідає вимогам, що ставляться до сучасних демократичних держав, створюючи всі необхідні передумови для самостійного вирішення громадськістю питання участі у прийнятті та реалізації рішень органів виконавчої влади.

Водночас проведений Нацдержслужбою та Центром адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу у 2012 та 2013 роках аналіз практики взаємодії органів виконавчої влади з громадськістю свідчить про недотримання встановленої процедури, неналежне забезпечення інформування про організацію та результати проведених консультацій з громадськістю.

При цьому на сьогодні повноваження щодо забезпечення моніторингу проведення органами виконавчої влади консультацій з громадськістю під час формування та реалізації державної політики не покладено на жоден центральний орган виконавчої влади.

З огляду на зазначене Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу виступив з ініціативою законодавчо закріпити відповідну функцію за Нацдержслужбою як механізм реалізації принципів прозорості та публічності державної служби. Зазначену ініціативу враховано у проекті Закону України «Про державну службу» (нова редакція), внесеному на розгляд Верховної Ради України.

Такий моніторинг дасть змогу забезпечити реальну, а не декларативну участь громадян в управлінні державними справами, врахувати їх думку з важливих питань суспільно-економічного розвитку держави, забезпечить прозорість та відкритість діяльності державних службовців.

Крім того, Нацдержслужба спільно з Центром адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу організовує низку комунікативних заходів з питань взаємодії органів влади з громадськістю, підвищення фахової компетентності державних службовців з цих питань.

Зокрема, 4-5 грудня 2014 року проведено дводенний семінар «Інформування громадськості щодо імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, зокрема створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі та інших пов'язаних питань». Захід організований спільно з Естонським центром Східного партнерства за участю та сприяння Урядового офісу з питань європейської інтеграції, Міністерства закордонних справ України, Посольства Естонської Республіки в Україні.

Метою семінару стало підвищення обізнаності та формування відповідних компетенцій державних службовців, журналістів та представників громадськості, необхідних для поширення інформації щодо імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та інших пов'язаних питань.

Посадові особи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, відповідальні за питання євроінтеграції та міжнародного співробітництва, а також за взаємодію з громадськістю, спільно з представниками громадських організацій та журналістами обговорили поточний стан інформування громадськості з питань європейської інте-

грації в Україні та розглянули механізми поширення відповідної інформації, ознайомилися з досвідом Естонії та Польщі щодо набуття членства в Європейському Союзі, а також досвідом ЄС та країн-членів ЄС з питань поширення інформації про європейські цінності, розвитку відносин з ЄС, ролі у розв'язанні питань міжнародної політики.

Моніторинг успішності впровадження реформ

На засіданні Національної ради реформ, яке відбулося 17 лютого 2015 року під головуванням Президента України, затверджено перелік відповідальних осіб за низку пріоритетних реформ, які наразі впроваджуватимуться в Україні. Відповідальним за реформу державного управління визначено Віцепрем'єр-міністра – Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Геннадія Зубка.

Відповідно до доручення Національної ради реформ відповідальним за реформу створено цільову команду реформ з питань реформування державного управління, керівником якої відповідно до протоколу засідання Національної ради реформ визначено Голову Нацдержслужби Костянтина Ващенка. До складу цільової команди реформ увійшли народні депутати, представники державних органів влади, громадянського суспільства та міжнародні експерти. Проектним менеджером цільової команди реформ визначено позаштатного радника Адміністрації Президента України Івана Хілобока.

Метою цільової команди реформ є експертна підтримка діяльності Нацдержслужби в питаннях розроблення та імплементації заходів щодо впровадження реформи державного управління, зокрема створення професійного інституту державної служби, забезпечення її ефективності. Також обов'язковим завданням цієї команди є забезпечення моніторингу та популяризації процесу реалізації реформи.

Відповідно до цього цільовою командою реформ було розроблено показники моніторингу реформування державного управління, які становлять комплексну систему оцінки впровадження реформи і відображають покрокове виконання планів та поставлених завдань, результати та зміни, а також оцінку суспільства щодо досягнутих результатів та якості змін у процесі реформи. Така спеціальна модель моніторингу процесу реформ була розроблена за допомогою експертів представництва Європейського Союзу в Україні.

Розроблені показники моніторингу були затверджені відповідальним за реформу Г. Зубком та презентовані на 4-му засіданні Національної ради реформ, яке відбулось 30 березня 2015 року під головуванням Президента України. Ці показники будуть публічними, розраховуватимуться щоквартально і визначатимуть хід реформи. ■

